

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossett[m] Episcopvm faventivn

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0228

LOG Titel: De Sitta. Cap. XXXVIII.

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

FORMA. DESCRIPTIO.

*Magnitudo.**Celor.**Rostrum.**Aia.**Cauda.**Vngues.*

Paffere domèstico paulò maior est, Sturni ferè crassitie. Color totius corporis expan-
sis alis optimè conspicitur. Rostrum habet oblongum, tenuem, nigrum. Caput collum,
dorsum cinerea. Pectus albicans. Alas partim cinereas, partim tubeas, utpote prope
ventrem. Caudam breuem, pennis alarum longiores, dorsum inferius, ventrem, & crura, quæ
Picorum more brevia sunt, nigra. Digitos pedum longos, tres antè, vnum pro calce, quâvis
Bellonius binos antè, & totidem retrò illi attribuat; quare suspicandum est Picum muralem nō
agnovisse, vel diversum à nostrate depinxisse, quod non credo, quoniā reliqua descriptio,
quam ponit, nostro exactè competit. Vngues deniq. obtinet aduncos, & acutos.

VOLATVS. VOX. NIDVS.

VUpes in volatu similis est. Alas enim ut illa semper motitat, nec uno loco residere novit.
Auicula est hilaris, & suauem vocem edit. Volat sola, & quandoq. binæ simul Nidula-
tur in foraminibus parietum.

D E S I T T A. Cap. XXXVIII.

Æ Q V I V O C A.

aL.9 b.c.t **A** libertus, vbi Aristoteles Sittam nominat, ibi Græcè Camulgum vocari ait auem, &
Camulgas. Latini Psittacom, sed male Hesychio *cirræc* genus avis est, quam aliqui Psittacum inter-
pretantur. Super qua re fusiùs alibi à nobis scriptum, est.

SYNO.

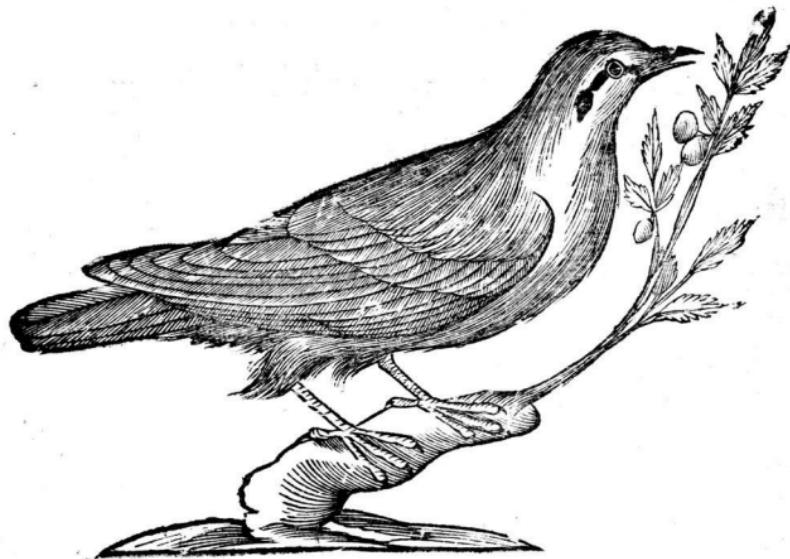
SYNONIMA.

Aristoteli Σίττη seu Σιττη dicitur. Gaza Græco nomine seruato Sit tam vertit. Vocatur etiam οὐλορυνσα, quasi materiem contundens, sed id nomen omnibus Picis cōmune est; quibusdam Σεισπουγις, & Κιναδος; quod utropygium moritet, unde peram nonnullis Motacilla appellata est. Gracis moderata hodie vocatur Κερκωνιης. Recen-^{χρονης} tiores Latini Picum cinereum dicunt, Itali communice cum omnibus nomine Pico, & Picchio, & priuatim Ziolo. Galli Torchepot, & Grimperau. Germanorum alij Meyspecht, quasi Picum Maij: alij Nusszhaecker quasi Nucipetam, at tendendis scilicet nucibus: Circa Argentoratum ⁵¹⁶ Ziolo. Nußbicker: In Suevia Tottler vel Nottler: In Heluetia Chaen: In Carinthia Blauuspechle, quasi Picum paruum cæruleum: In Saxonia Baumhecker: Circa Norimbergam Kläher. Tur-^{Ziolo.} ce Agaskakan.

GENVS. DIFFERENTIAE.

Orni^{thologus} Aristotelem tradit bina Sittæ genera facere, maius scilicet, & minus; idq. postremum maiorem vocem edere. Verum locum illum plurim hastenus que-^{stum} reperire non potui. Placuit tamen eam Picis annumerare, quoniam eorum mo^{re}, super arbores reputat. Beilonius dubius primū an Fringillæ, quæ arbores nempe etiam scaadit, congenerem facere deberet, tādem idem cum nobis concludit. Idem etiam ficit Orni^{thologus}. A Picis Aristotelis paruitate facile discernitur. Pico Murali maior est, & discolor.

SITTA SEV PICVS CINEREVS.

FORMA. DESCRIPTIO.

Magnitudo
Rostrum.
Caput.
Oculi

Cervix.
Pedes

Fringilla, & Paro maiori paulò maior est, crassitie ad Alaudam proximè accedens. Rostrum ei est longiusculum, rectum, nigrum, & rotundum. Caput paruum. Oculi exigui, Collum, dorsum, alæ, necnon, & cauda superiorius è plùbeo ad cinereum vergunt: sub collo verò, & ventre è castaneo ad rufum. Sub ventre radices omnium plumarum ubique nigrae sunt, utripariter sub cauda: Quod enim in illa plumbeum diximus, id ex duabus tantum penulis procedit, quæ superiorem eius partem contingunt. Cervix ad latera lutescit, quæ parte inter rostrum principium, & retro oculos macula est oblonga nigrissima. Pedes ex glauco nigritate, & modico falso tinguntur. Digihi eorum satis longi, vngues adunci, recurvi, atri.

VICTVS. NIDVS. GENERATIO.

Istæ alicula, si amplum in arbore foramen inuenierit, in quo nidulari avert, terra id, & limo claudit, angusto tantum aditu sibi relicto. Tantò verò id facit artificio, ut vel figuli manus rectius extrui nequeat. Prolem numerosam, teste à Aristotele, felicemq. progignit. Vult maceriem contundens.

ANTIPATHIA. MORES.

SIta, ut idem à Aristoteles tradit, cum Aquila pugnat. Quia enim Aquilæ frangit. Aquila tum ob eam rem, tum etiam quod carnivora est, aduersatur. b Inquit etiam ei mores esse pugnaces, sed animum hilarem, concinnum, compotem facilioris vita. Addit deniq. tem maleficam ei tribui, quia rerum calleat cognitione.

DE PICO NIDVM SVSPENDENTE.
Cap. XXXIX.

Synonima, eorumq. amphibologia explicata.

Gazæ error

I verum est, quod nominum æquiuocatio multotum sèpe errorum mater est, vt Philosophorum princeps Aristoteles scriptum reliquit: itaque minimè nobis mirum videri debet, si & huic aui attributa synonima multis, ijsq. doctissimis viris imposuerint ex una eademq. aue diuersas faciendi. Alij enim, cùm pro Gazam pro Chloreo apud Aristotelem Luteum, & Luteam, alibi verò pro Chlori Luteam rufus, & Luteolam traducere viderent, Chlotim cùm Chloreo vel confuderunt, vel saltem non rectè distinxerunt, nominis scilicet amphibologia decepti. Vbi sanè insignis Gazæ hallucinatio conspicitur, Chlorin enim viridem potius, quam luteam aut luteolam traducere debeat, ne aue cùm quadruplo maiori, & diuerso colore Chloreo nempe, pro qua voce rectè quidem luteam vertit, confunderet, alijsq. confundendi ansam Chloris, q̄ præberet. Chloris autem Vireo est, Auicula etiam satis nota, Verdone, & Verdiero nobis cōmuniter dicta. Longolius, & Turnerus, eosq. sequuti nonnulli alii, dum Chlorem à Chlorio. Longolij. & ne (ita Plinius vocat) diuersam aue melle conteidunt, & pro Chlorione quandam Passerem Turneri er Spermologum, quem Germani Gaelgortz appellant, nobis obtrudunt, nullis prorsus rationibus nituntur. Quod cùm demonstrare Ornithologus nititur, cuius quidem ex parte opinionem super hac aue amplexi sumus, necipile satis firmis id argumentis probat. Sic enim argumentatur: Aristoteles à Chloreo Turturam vincit, Plinius Chlorionem cùm Coruo pugnare scripsit, & Chlorioni Turturis magnitudo ascribitur: itaque verisimilius est Clorem Aristotelis Plinio Chlorionem esse, & cùm Coruo pugnare, quam vel Chlorin, vel Passerem Spermologum auiculas Coruo vel decuplo minores. Solent enim aues eiusdem magnitudinis sibi inuicem pugnantes. Verum vt Regoli, & quod paulò antè ex ipso Aristotele recitamus, Sitæ auiculae minimarum cùm Aquila auium regina, & Coruo multò maiore, & robustiore diffidium plus quam vatinianum eius falsitatem arguunt, ita etiam Chlorionem cùm Coruo diffidere aues sibi minimè verū est, Id enim perperam ex Aristotelem b Plinius transcriptis: vi non zōpæ in bl. x.c. 74. Græco textu legitur, sed πίτης, hoc est, Picus varius. Vnde ego non eiusmodi rationibus ad ductus